

славия и др., като тамъ, където съ работили, съ конкурирали мъстното производство и съ удивили свѣта съ вещичката и организацията на своята работа и деликатенъ занаятъ.

Разбира се, емигрирането на лѣсковчаните извѣнь България, е допринесло твърде много за материалното процътвяване на Лѣсковецъ, а заедно съ това и за неговото културно и просвѣтно издигане, като е дало своя отпечатъкъ на всички добри и лоши прояви на цивилизацията, донесени отъ чужбина.

Емигрантите градинари, които съ излизали всѣка година отъ Лѣсковецъ и съ отивали да дирятъ печалба отъ своя трудъ въ чужбина, съ се завръщали наесенъ въ повечето случаи доволни отъ своята работа, съ кемери злато, съ богати подаръци и скъпи дрехи армаганъ. Така Лѣсковецъ започва икономически силно да се повдига и за скоро време, той нараства до 2000 кѫщи, като доминира въ всѣко отношение надъ околните градове и села, съ своите богатства. Талпените малки кѫщички започватъ да се събаратъ и на тѣхно място се издигатъ хубави, солидни, двуетажни сгради, съ градини, оградени съ каменни зидове; меритѣ, нивитѣ, лозята и градините на Лѣсковецъ започватъ да се уголѣмяватъ и разширяватъ всѣка година, до като започватъ да граничатъ съ далечните села: Драгижево, Козаревецъ, Циганово, Шерметя и др. Въ противовесъ на миналото, работната лѣсковчанка започва да обръща внимание на своята натруфеностъ въ облѣклото си — отъ кадифе и коприна — и прави впечатление на влияние отъ донесената външна култура.

Заедно съ икономическото повдигане, той започва да расте и въ културно и просвѣтно отношение. Още въ 1820 година е било възстановено българско училище. Въ 1844 година се построява друго такова училище, въ махалата „Св. Георги“, а по-късно, въ 1856 година, се отваря още едно ново, поголѣмо училище, което на 11 май 1871 година става гимназия, съ шестъ класа. Тая гимназия съществува до 1874 година, следъ което се отваря Духовна семинария при манастира „Св. Петъръ и Павелъ“.

Лѣсковчаните съ били добри патриоти и съ гръцкото духовенство, въ епохата подъ робството ни, съ водили открита и смѣла борба. Тукъ се е подвизавалъ, като пръвъ подбудителъ на народната съвѣсть Негово Високо Пр. Архимандритъ Максимъ Райковичъ (1801—1874) год. въ близкия манастиръ (на 2 км. отъ града), като игуменъ; та-къвъ сѫщо е билъ известниятъ нашъ родолюбецъ Иларионъ Макариополски, (1812—1875) които съ указали силно влияние въ борбата за нашето духовно и политическо робство. Като зовъ за духовната борба е било изгарянето на